

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselője** által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a **alperes jogi képviselője (alperes jogi képviselőjnek címe)** által képviselt alperes neve (felperes címe) alperes ellen határozat megsemmisítése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2016. április 29. napján kelt 70.P.23.273/2015/22. számú ítélete ellen az alperes részéről 25. és 26. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes Szövetségi Tanácsának 2015. július 20. napján hozott, a felperes kizárásáról szóló határozatának megsemmisítésére irányuló keresetet elutasítja, valamint mellőzi az alperesnek a felperes javára megállapított perköltség fizetési kötelezettségét.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyja.

A le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes elnöke 2015. július 20. napjára rendkívüli Tanácsulást hívott össze. A javasolt napirendi pontok a következők voltak:

1. A felperes tagdíjfizetési kötelezettség megtámadása miatti helyzet értékelése, döntéshozatal.
2. Az alperes 2014. évi költségvetési beszámolójának megvitatása, elfogadása.
3. A 2015. évi költségvetés tervezetének megvitatása, elfogadása.
4. Egyebek.

Az ülésen a Tanácsban jelen lévő tagszervezetek képviselői a felperes kizárására, illetve törlésére vonatkozó határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták. A felperes a határozatokkal szemben nem

terjesztett elő fellebbezést.

A felperes keresetében a Szövetségi Tanács határozatainak hatályon kívül helyezését kérte.

A Fővárosi Törvényszék a 70.P.23.273/2015/22. sorszám alatti ítéletében az alperes Szövetségi Tanácsának 2015. július 20-án hozott, a felperes kizárásáról és törléséről rendelkező határozatait megsemmisítette, valamint rendelkezett a perköltség viseléséről. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy bár az alperes Alapszabálya a kizárásról rendelkező határozat ellen fellebbezési jogot engedett, amelynek elbírálására a Bizottság volt jogosult, azonban az Alapszabály a fellebbezési eljárás lefolytatására semmilyen konkrétumot nem tartalmazott, ezért önmagában a fellebbezés hiánya miatt a kizárásra vonatkozó határozat vonatkozásában a keresetet nem utasította el.

Az ítélet szerint a rendkívüli ülés tartása nem minősült szabálytalannak, mivel az Alapszabály egyáltalán nem rendelkezik arról, hogy milyen kérdést lehet rendkívüli ülésen megtárgyalni és olyan jogszabályi rendelkezés sincs, amely ezt korlátozná. A Tanács a rendkívüli ülésre szóló meghívó 1. pontja a felperes tagdíjfizetési kötelezettségének megtagadása miatti helyzet értékelése és döntéshozatal volt. Önmagában ezen napirendi pontból valóban nem derült ki, hogy a felperes kizárására, illetve törlésének kezdeményezésére kerülhet sor, tehát e napirend nem volt elég részletes, ugyanakkor a meghívóval együtt kiküldésre került az „a **személy** tagdíjfizetési kötelezettsége elmulasztásával kapcsolatos helyzet értékelése” című dokumentum is, mellyel együtt a tagdíj nem fizetés, illetve a költségvetés elfogadásának megakadályozása jogkövetkezményeiről is dönthet a Tanács, így akár törlésről és kizárásról is. Ugyanakkor a kizárásról rendelkező határozat a kizárás indokaként nem csak a tagdíjfizetés elmulasztását, hanem más cselekményeket is megjelölt, így azt, hogy a felperes az alperessel kapcsolatban ügyészégi eljárást kezdeményezett, és a felperes érdekvédelmi alelnöke a Szakszervezetek tanácsának ülésén az alperes kapcsán felszólalt, melyeket a meghívó nem tartalmazott. Miután ezen jogsértések megtárgyalása és a döntéshozatal nem tartozott a rendkívüli ülés napirendjébe, ezért az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy ezen magatartások miatt nem is lett volna jogosult az alperes a rendkívüli ülésen döntést hozni, ezért a határozatban írt kizárási okok közül ennek a kettőnek a vizsgálata mindenképpen jogszerűtlen volt. Amennyiben egy mérlegeléssel hozott határozat indokai közül akár egyről is azt állapítja meg a bíróság, hogy annak alkalmazása nem jogszerűen történt, akkor a bíróságnak a határozatot mindenképpen meg kell semmisítenie. Ha nem így tette, akkor gyakorlatilag elvégezné az alperes szervei helyett a mérlegelési tevékenységet, ugyanis ezzel azt állapítaná meg, hogy ezen jogsértések figyelmen kívül hagyásával fennmaradó további jogsértés is a felperes kizárásához vezetett volna. E mérlegelési tevékenységnek az alperesi szerv helyett történő elvégzésére a bíróság nem volt jogosult, ezért az elsőfokú bíróság a felperes kizárásáról rendelkező határozatot megsemmisítette.

Az elsőfokú bíróság a törlési határozattal kapcsolatban a felperes által előadott további formai kifogásokat vizsgálta. Megállapította, hogy az Szakszervezete mint tagszervezet a tagdíj hátralékát rendezte, ezért a döntéshozatal során szavazhatott. A tagkizárásra, illetve törlésre vonatkozó előterjesztések előzetes felügyelő bizottsági vizsgálatára sem jogszabályi, sem alapszabályi előírás nem volt. Az elsőfokú bíróság a törlést elrendelő határozatot érdemben vizsgálta és megállapította, hogy a felperes által rendszertelenül fizetett tagdíjat a felek minden év végén elszámolták és amennyiben tartozás állt fenn, akkor ezt a felperes a következő évben rendezte. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint még akkor sem állapítható meg, hogy a felperes önhibájából nem fizetett tagdíjat, hogyha a határozat meghozataláig több mint három havi tartozás halmozódott fel. Miután az alperes ezt megelőzően sem várta el a pontos teljesítést, így visszaélészerű volt az magatartása, hogy a felperes részére nem adott a szokásos módon hosszabb határidőt az elmaradt tagdíj rendezésére. Önhiba hiányában pedig a törlésről rendelkező határozat mindenképpen jogsértő volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a kereseti kérelmet érdemben elbíráltta annak ellenére, hogy az Alapszabály szerinti jogorvoslati lehetőséget a felperes nem merítette ki. Fellebbezés hiányában ugyanis az alperesi eljárás nem volt befejezettnak tekinthető, így az elsőfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy érdemben elbírálja a keresetet. Erre figyelemmel a keresetet érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani.

Álláspontja szerint a kizáró határozat megsemmisítése jogszerűtlen volt, mivel az elsőfokú bíróság ítéletében megkérdőjelezte azt, hogy az alperes testületi döntésében részt vevő tagszervezetek az eredeti előterjesztéshez kiegészítéseket, módosító javaslatokat tegyenek, és ezek alapján a határozat tartalma az előterjesztéshez képest megváltozzon. Megítélése szerint jogszerűen döntött, amikor további indokokat sorolt fel a felperes kizárása körében. Az elsőfokú bíróságnak kizárólag azt kellett volna vizsgálnia, hogy a kizáró határozatban megjelölt felperesi magatartások veszélyeztették-e az alperes céljai megvalósulását, működését vagy sem. Kifejtette, hogy amennyiben a kizárásról szóló határozatban felsorolt indokok közül akár csak az egyik is alaposnak bizonyul, akkor éppen a szervezet demokratikus önkormányzatiságon alapuló működési elvei alapján az alperes jogszerűen dönthetett a tagjai sérelmére tevékenykedő tagszervezet kizárásáról.

Az alperes a törlésről rendelkező határozat megsemmisítésére vonatkozóan előadta, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a 2014. évi költségvetési beszámoló és a 2015. évi költségvetés is konkrétan meghatározta a felperesnek az alperes felé fennálló elmaradt tagdíjfizetési kötelezettségét, amelyet a felperes küldöttgyűlése elfogadott, és ennek megkérdőjelezésére nem volt joga a felperes érdekvédelmi alelnökének. A bíróság mellőzte a Bizottság felszólítását és a felperes képviselőjének a videofelvételben tett, a tagdíjfizetés megtagadására vonatkozó nyilatkozatát, így tévedett abban, hogy a felperes terhére nem állapította meg a fizetési kötelezettség elmulasztása körében az önhiba fennállását. A felperes pedig a korábbi gyakorlatnak megfelelően sem tett eleget fizetési kötelezettségének felszólítás ellenére sem. Az a körülmény, miszerint a felperes a tagdíjfizetési kötelezettséget megtagadta nyilvánvalóan nehéz anyagi helyzetet eredményezett, amely veszélyeztette a működését.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú bíróság megfelelően mérlegelve a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy nem állapítható meg, hogy a Szövetségi Tanács határozata ellen a fellebbezési jogát milyen módon gyakorolhatta volna. Így nem volt elvárható tőle, hogy a nem kellően szabályozott jogorvoslat igénybevételét megkísérelje a perindítás előtt. A törlési eljárással szemben pedig az Alapszabály egyáltalán nem rendelkezett a jogorvoslati lehetőségről. Sérelmezte, hogy a csatolt meghívó nem tartalmazott az újabb kizárási okokkal kapcsolatos napirendi pontot, amelyek **tanú** tanúvallomása szerint nem is kerültek megtárgyalásra. Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az Alapszabály II.2.3. pontja alapján a „kizárhatja” kifejezés mérlegelési tevékenységet feltételez a Szövetségi Tanács részéről.

A törlést kimondó határozattal kapcsolatban utalt a korábbi, legalább öt, az Alapszabálytól eltérő befizetési gyakorlatára, amelynek megfelelően 2015. évben is hosszabb időt kellett volna az alperesnek adnia tagdíj rendezésére. Szerinte visszaélészerű az a magatartás, amely szemben áll a hosszabb időn át követett gyakorlattal. A felek közötti pénzügyi vitának pedig a jelen perre tartozó része éppen az összegében igen jelentős tagdíjelszámolással kapcsolatos vita volt.

Az alperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helyesen állapította meg a tényállást, azonban a Fővárosi Ítéltábla az érdemi döntésével és annak indokaival nem teljes mértékben értett

egyét.

Az alperes 4. sorszáma alatti beadványában a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 256/A. § (3) bekezdése alapján tárgyalás tartását kérte. E kérelmet tartalmazó beadványát azonban nem elektronikus úton terjesztette elő annak ellenére, hogy a Pp. 394/A. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével a korábban 70.P.21.159/2016/26. szám alatti fellebbezésének elektronikus úton történt előterjesztését az elektronikus út vállalásának kellett tekinteni. Ekként a 4. sorszáma alatti beadványában foglalt nyilatkozata a Pp. 394/I. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatálytalannak minősült, ezért a másodfokú bíróság úgy tekintette, hogy az alperes a 2. sorszáma alatti végzésben foglalt felhívásra nyilatkozatot nem tett, és tárgyaláson kívül hozta meg határozatát.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság a kizárásról rendelkező határozat vonatkozásában elsőként a jogorvoslati lehetőség kimerítését vizsgálta. Az alperes Alapszabályának II.2.3. pontja a kizárás ellen fellebbezési jogot biztosított a kizárt tagszervezet számára a Bizottsághoz, míg a III.8.6. pont megismételte, hogy a kizárások miatti fellebbezések ügyében a Bizottság dönt. Ezen túlmenően sem az Alapszabály, sem más belső szabályzat, rendelkezés nem rögzítette a fellebbezési eljárás szabályait, így sem a fellebbezési határidőre, sem a fellebbezés alapján hozható döntésekre vonatkozóan nem létezett szabályozás. A kérdéses határozat is e szűkszavú rendelkezéseknek megfelelő fellebbezési kioktatást tartalmazott. Ebből is következően mindez a felperes hátrányára nem szolgálhatott, hiszen a fellebbezési határidőt nem mulasztotta el, a Bizottságnak pedig az Alapszabály III.8.6. pontja alapján döntést kell hoznia az esetlegesen benyújtandó fellebbezésről. Így adott esetben kizárólag a fellebbezési jog kimerítését követően megnyílhat meg a bírói út a határozat bírósági felülvizsgálata előtt. Mindezekre figyelemmel a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az ítéletábra az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a kizárásról rendelkező határozat tekintetében a keresetet elutasította.

A törléséről rendelkező határozat vonatkozásában az Alapszabály jogorvoslati jogot nem engedett. A törlésről az Alapszabály II.2.2. pontjában a tagsági viszony megszűnése körében rendelkezett, mely akként szólt, hogy: „A tagsági viszony megszűnik: törléssel - Amennyiben a tagszervezet legalább 3 hónapon át önhibájából, a Bizottság - a tagdíjfizetés elmulasztásának következményéről szóló tájékoztatását is tartalmazó - fizetési felszólítása ellenére sem tesz eleget a tagdíjfizetési kötelezettségének, Tanács a tagszervezetet törölheti a tagnyilvántartásból.”.

Az alperesi határozat indokolása szerint a felperes a Bizottság és a **személy** elnökének fizetési felszólítása ellenére a fizetési felszólítás óta eltelt egy hónapban sem fizette meg az elmaradt tagdíjat, és a június és július hónapra esedékes tagdíjfizetési kötelezettségét sem teljesítette. Ennek igazolására az alperes csatolta a Felügyelő Bizottságának 2015. június 19-ei ülésének iratait, ahol a tartozás ténye megállapításra került, valamint az annak alapján küldött fizetési felszólítást (4/A/1. sorszáma alatt). A felszólítás a tagdíj-tartozás összegén túl a tagdíjhátralék megfelelő rendezésére vonatkozó felhívásból állt, azonban sem fizetési határidőt nem tartalmazott, sem annak elmulasztásának jogkövetkezményeit nem jelölte meg. E fizetési felszólítás a következményekről való tájékoztatás elmulasztása miatt nem felelt meg az Alapszabály fent idézett pontjában foglaltaknak, így annak alapján az alperes nem is határozhatott volna a felperes törléséről. Ennek megfelelően a törlésről rendelkező határozat az alperes Alapszabályába ütközött, ezért - bár eltérő indokok alapján - az Ítéletábra érdemben egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és ítéletét e határozat megsemmisítésére vonatkozó kereseti kérelem tekintetében a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával helyben hagyta.

Az alperes fellebbezése részben volt alapos, ezért a másodfokú bíróságnak a perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányának figyelembe vételével kellett rendelkezni, amely azonos arányú volt. A feleket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján megillető személyes illetékmentességére figyelemmel a perköltség a képviselőjükkel felmerült jogi képviselői munkadíjból állt, amelyet ennek megfelelően az első és másodfokú eljárásban is maguk kötelesek viselni, ezért az elsőfokú ítéletnek a perköltség viselésére kötelező rendelkezése mellőzendő volt. Az első- és másodfokon felmerült illetéket a 6/1986. (VI.26.) 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. november 8.

Dr. Molnár Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Palotás Gergely s.k.
előadó bíró

Egriné dr. Salamon Emma s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: